

5.12. Kinkhoest

Wat is het?

Kinkhoest (slijmhoest of 100-dagen hoest) is een besmettelijke uitputtende ziekte van de luchtwegen veroorzaakt door een bacterie. Kinkhoest is besmettelijk gedurende de eerste 4 weken van de ziekte. De incubatietijd is 7 tot 10 dagen.

De verschijnselen zijn:

- in het begin een gewone verkoudheid met niezen, lichte koorts en prikkelhoest;
- vervolgens ontstaan hevige, plotseling opkomende hoestbuien, gepaard gaande met een gierend geluid en het opgeven van taai slijm; het kind kan hierbij blauw aanlopen. Eten veroorzaakt vaak hoestaanvallen, waarbij het voedsel wordt uitgebraakt;
- ook 's nachts treden uitputtende aanvallen op;
- de hoestaanvallen kunnen 3 tot 4 maanden blijven doorgaan.

De complicaties zijn ernstig. Longontsteking kan dodelijk zijn. Hoe jonger het kind des te ernstiger zijn vaak de complicaties.

Ook kan hersenbeschadiging optreden door zuurstofgebrek tijdens de aanvallen.

Hoe krijg je het?

De bacterie verspreidt zich via kleine, in de lucht zwevende vochtdruppeltjes uit de neus en mond van het zieke kind (aanhoesten).

Opmerkingen:

Vaccinatie (DKTP) in het eerste levensjaar maakt deel uit van het rijksvaccinatieprogramma. De bescherming hierdoor is tijdelijk: vermoedelijk 4 tot 5 jaar. Daardoor kunnen gevaccineerde kinderen de ziekte toch nog krijgen, zij het dat het verloop dan meestal veel milder is.

Er zijn meerdere virussen en bacteriën, die een op kinkhoest gelijkend ziektebeeld kunnen veroorzaken. De hoestaanvallen zijn minder hevig en het karakteristieke gieren ("kinken") ontbreekt. De bescherming door vaccinatie is niet bij iedereen 100% en niet levenslang.

Wat kun je als leerkracht doen?

Meld het aan de GGD indien het meerdere kinderen betreft. Als de diagnose kinkhoest wordt gesteld, is de besmettelijke periode meestal grotendeels verstreken en heeft mogelijke besmetting al plaatsgevonden. Het is daarom niet zinvol kinderen van school te weren. Wel verdient het aanbeveling de opvoeders van groepsgenoten van de patiëntjes te informeren, zodat zij zuigelingen niet meenemen. Zuigelingen lopen hoger risico omdat ze nog onvoldoende afweer hebben. Ook aanstaande moeders, die op het punt staan te bevallen, kunnen beter het lokaal niet ingaan. Dit om te voorkomen dat zij besmet worden en de kans lopen de bacterie uit haar keel over te brengen op het kind dat binnenkort geboren wordt.

Leer kinderen hoest- en niesdiscipline aan (zie 5.3).